

**Memorandwm Esboniadol i Reoliadau Rheolaethau Swyddogol
(Mewnforio Bwyd a Bwyd Anifeiliaid Risg Uchel nad ydynt yn Dod o
Anifeiliaid) (Diwygio Rheoliad Gweithredu'r Comisiwn (UE) 2019/1793)
(Cymru) 2024**

Paratowyd y Memorandwm Esboniadol hwn gan yr Asiantaeth Safonau Bwyd (ASB), a chaiff ei osod gerbron Senedd Cymru ar y cyd â'r is-ddeddfwriaeth uchod ac yn unol â Rheol Sefydlog 27.1.

Datganiad y Dirprwy Weinidog

Yn fy marn i, mae'r Memorandwm Esboniadol hwn yn rhoi darlun teg a rhesymol o effaith ddisgwyliedig Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol (Mewnforio Bwyd a Bwyd Anifeiliaid Risg Uchel nad ydynt yn Dod o Anifeiliaid) (Diwygio Rheoliad Gweithredu'r Comisiwn (UE) 2019/1793) (Cymru) 2024.

Lynne Neagle AS

Y Dirprwy Weinidog Iechyd Meddwl a Llesiant

02 Chwefror 2024

RHAN 1

1. Disgrifiad

1. Diben Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol (Mewnforio Bwyd a Bwyd Anifeiliaid Risg Uchel nad ydynt yn Dod o Anifeiliaid) (Diwygio Rheoliad Gweithredu'r Comisiwn (UE) 2019/1793) (Cymru) 2024 yw diwygio deddfwriaeth bwyd a fewnforir y gwnaeth y DU ei dargadw wrth ymadael â'r UE.
2. Mae Rheoliad Gweithredu'r Comisiwn (UE) a Gymathwyd 2019/1793 ar y cynnydd dros dro mewn rheolaethau swyddogol a mesurau brys sy'n llywodraethu mynediad nwyddau penodol o drydydd gwledydd penodol i'r UE ("Rheoliad 2019/1793") yn gosod darpariaethau sy'n gymwys i rai nwyddau bwyd a bwyd anifeiliaid nad ydynt yn dod o anifeiliaid sydd â risg uwch wrth iddynt ddod i mewn i Brydain Fawr.
3. Mae'r Atodiadau i'r Rheoliad hwnnw'n cynnwys rhestrau o nwyddau bwyd a bwyd anifeiliaid sydd naill ai'n destun cynnydd dros dro mewn rheolaethau swyddogol, yn destun mesurau brys neu'n destun ataliad mynediad i Brydain Fawr. Mae'r offeryn yn gwneud newidiadau i'r Atodiadau y gellir eu crynhoi'n fras fel a ganlyn: nwyddau sydd wedi'u tynnu o'r rheolaethau; nwyddau sy'n destun llai o reolaethau; nwyddau sy'n destun mwy o reolaethau; a nwyddau sydd angen rheolaethau newydd.

2. Materion o ddiddordeb arbennig i'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

4. Dim

3. Y cefndir deddfwriaethol

5. Mae Erthygl 12 o Reoliad 2019/1793 yn ei gwneud yn ofynnol i'r 'awdurdod priodol' adolygu'r rhestrau a nodir yn Atodiadau 1 a 2 o'r Rheoliad yn rheolaidd, o leiaf bob chwe mis, a hynny er mwyn ystyried gwybodaeth newydd sy'n ymwneud â risgiau a diffyg cydymffurfio.
6. Rhoddir y pwerau i wneud yr offeryn hwn gan Erthyglau 34(6), 47(2)(b), 54(4)(a) a (b), a 144(6)(a) o Reoliad a Gymathwyd (UE) 2017/625 ar reolaethau swyddogol a gweithgareddau swyddogol eraill a gynhelir i sicrhau bod cyfraith bwyd a bwyd anifeiliaid, rheolau ar iechyd a lles anifeiliaid, iechyd planhigion a chynhyrchion diogelu planhigion yn cael eu cymhwyso ("Rheoliad 2017/625" – y Rheoliad rheolaethau swyddogol); ac Erthyglau 53(1)(b) a 57a(6)(a) o Reoliad a Gymathwyd (CE) Rhif 178/2002 sy'n gosod egwyddorion a gofynion cyffredinol cyfraith bwyd, yn sefydlu Awdurdod Diogelwch Bwyd Ewrop ac yn gosod gweithdrefnau sy'n ymwneud â materion diogelwch bwyd ("Rheoliad 178/2002" – y Rheoliad cyfraith bwyd gyffredinol).

7. Rhoddir y pwerau hyn i'r 'awdurdod priodol'. Yn achos Cymru, yr awdurdod priodol yw Gweinidogion Cymru yn rhinwedd Erthygl 3(2A) o Reoliad 2017/625, ac Erthygl 3(19) o Reoliad 178/2002.
8. Mae'r offeryn hwn yn sicrhau parhad system weithredol o reolaethau swyddogol yng Nghymru ac mae'n adlewyrchu lefel gyfredol y risg a berir gan nwyddau bwyd a bwyd anifeiliaid risg uwch a fewnforir nad ydynt yn dod o anifeiliaid.
9. Mae'r offeryn hwn yn agored i'r weithdrefn negyddol.

4. Diben y ddeddfwriaeth a'i heffaith fwriadedig

10. Mae adolygiad statudol o Reoliad 2019/1793 wedi'i gynnal gan yr ASB a Safonau Bwyd yr Alban (FSS) i sicrhau bod nwyddau risg uwch yn parhau i fod yn destun rheolaethau uwch wrth iddynt dod i mewn i Brydain Fawr drwy Safleoedd Rheolaethau'r Ffin (BCPs). Mae rheolaethau o'r fath yn cynnwys archwiliadau dogfennol, hunaniaeth a ffisegol, gan gynnwys samplu mewn safleoedd rheolaethau'r ffin dynodedig.
11. Mae'r offeryn yn cymryd lle Atodiadau 1 a 2. Mae'r Atodiadau a amnewidiwyd yn cynnwys 39 o newidiadau unigol i'r rhestrau a geir yn Atodiad 1 a thabl 1 o Atodiad 2 i Reoliad 2019/1793, ac maent wedi'u crynhoi fel a ganlyn:
 - mae 2 nwydd wedi'u tynnu o gwmpas y rheolaethau;
 - bydd 4 nwydd yn destun lefel is o reolaethau;
 - bydd 3 nwydd yn destun lefel uwch o reolaethau;
 - bydd 20 o nwyddau newydd yn destun rheolaethau am y tro cyntaf; ac
 - mae codau 'CN' 10 o nwyddau newydd wedi cael eu diwygio.
12. Mae'r offeryn yn diwygio Erthyglau 4 a 10 ac yn mewnosod Atodiad 3a newydd i bennu'r dull samplu a dadansoddi rhagnodedig ar gyfer rheoli presenoldeb *Listeria* mewn bwyd.
13. Mae'r offeryn yn gymwys i Gymru, a bydd offerynnau cyfatebol yn cael eu gwneud yn Lloegr a'r Alban, gan sicrhau, unwaith y bydd yr Offerynnau Statudol wedi dod i rym, y bydd deddfwriaeth ar waith i sicrhau bod defnyddwyr ym Mhrydain Fawr yn cael eu diogelu rhag bwyd a bwyd anifeiliaid nad ydynt yn dod o anifeiliaid sydd â'r risg uchaf trwy reolaethau ar ffin Prydain Fawr.

5. Ymgynghoriad

14. Ar 17 Gorffennaf 2023, lansiodd yr ASB [ymgynghoriad](#) chwe wythnos yng Nghymru a Lloegr ar y diwygiadau arfaethedig i Reoliad

2019/1793, gan ddod i ben ar 28 Awst 2023. Lanswyd ymgynghoriad cyfochrog hefyd gan FSS yn ystod y cyfnod hwn.

15. Daeth cyfanswm o 13 o ymatebion i law o Gymru, Lloegr a'r Alban. Roedd y rhain yn cynnwys ymatebion gan gyrff masnach, awdurdodau lleol, busnesau lleol, awdurdod iechyd porthladdoedd, allforwyr, ac Awdurdodau Llywodraeth rhai gwledydd yr oedd y cynigion yn effeithio arnynt.
16. Ychydig o sylwadau oedd mewn ymateb uniongyrchol i'r ddau gwestiwn a ofynnwyd yn yr ymgynghoriad. Roedd nifer o ymholiadau technegol ynghylch y newidiadau arfaethedig yn ogystal â cheisiadau i leihau neu ddileu nwyddau o'r cynigion.
17. Cawsom un ymateb penodol gan awdurdod lleol yng Nghymru yn gofyn am gadarnhad ynghylch pam nad yw'r cod CN ar gyfer Reis yn cynnwys bwyd anifeiliaid. Gwnaethom egluro mai ein penderfyniad oedd cynyddu rheolaethau ar gyfer reis gyda'i ddefnydd terfynol arfaethedig fel bwyd yn hytrach na bwyd a bwyd anifeiliaid. Byddwn yn cynnwys bwyd anifeiliaid yn ein hadolygiadau yn y dyfodol ac yn ymgynghori ar y mesur hwn gyda'r sawl sydd â buddiant ym maes bwyd anifeiliaid.
18. Ystyriwyd sylwadau rhanddeiliaid yn ofalus ac, o ganlyniad i'r ymgynghoriad a'r ystyriaeth ddilynol, gwnaed un newid bach: Y newid polisi oedd cynnwys 'ex' cyn y cod CN ar gyfer y ddau gofnod o fadarch enoki. Defnyddir y rhagddodiad 'ex' pan fo'r cod CN yn cwmpasu mwy nag un cynnyrch. Fodd bynnag, mae angen i'r rheolaethau fod yn fwy penodol, ac fe'u diffinnir gan y cod CN a'r disgrifiad. Yn yr achos hwn, mae madarch enoki yn rhannu cod CN gyda mathau eraill o fadarch. (Atodiad 2 – Tsieina a De Corea).
19. Mae'r ymgynghoriad a gyhoeddwyd gan yr ASB, ynghyd â'r ymatebion, i'w gweld [yma](#).
20. Mae'r ymgynghoriad a gyhoeddwyd gan FSS, ynghyd â'r ymatebion, i'w gweld [yma](#).
21. Yn unol â rhwymedigaethau rhyngwladol y DU, anfonwyd hysbysiad o'r diwygiadau arfaethedig at Sefydliad Masnach y Byd. Daeth y cyfnod hysbysu i ben ddydd Gwener, 17 Tachwedd. Derbyniwyd dau sylw. Gofynnodd llywodraeth Twrci am eglurhad ar gnau cyll, a gofynnodd llywodraeth Unol Daleithiau America am fwy o dystiolaeth mewn perthynas â phast cnau daear.

6. Asesiad Effaith Rheoleiddiol

22. Ni wnaeth yr ASB nodi unrhyw effeithiau sylweddol, felly ni luniwyd asesiad effaith rheoleiddiol llawn. Mae hyn yn unol â'r polisi a nodir yng nghod ymarfer Gweinidogion Cymru ar gyfer cynnal asesiadau

effaith rheoleiddiol ar gyfer is-ddeddfwriaeth.

23. Nid yw Rheoliad 2019/1793 yn newydd, ac mae deddfwriaeth sy'n rheoli mewnfurion bwyd a bwyd anifeiliaid risg uwch wedi bod mewn grym yn y DU ers blynyddoedd lawer. Pan oedd y DU yn aelod o'r UE, diwygiodd y Comisiwn Ewropeaidd y ddeddfwriaeth a chyfrannodd y DU at hyn drwy gyfarfodydd gweithgor ddwywaith y flwyddyn. Cafodd Rheoliad 2019/1793 ei ddiwygio ddiwethaf ym Mhrydain Fawr ym mis Ionawr 2023.
24. Mae'r nwyddau a restrir yn Atodiad 1 i Reoliad 2019/1793 yn cael eu rheoli dros dro er mwyn helpu i bennu a allai fod angen mesurau llym yn ddiweddarach. O'r herwydd, mae unrhyw effeithiau'n debygol o fod yn rhai byrdymor.
25. Mae'r nwyddau a geir yn Atodiad 2 i Reoliad 2019/1793 yn fwy sefydlog eu natur, ond cânt eu cynnwys yn yr adolygiad a gynhelir ddwywaith y flwyddyn. Unwaith y bydd lefel y risg yn newid, bydd lefel y rheolaeth yn cael ei diwygio.
26. Mae'r nwyddau a restrir yn yr Atodiadau i Reoliad 2019/1793 yn seiliedig ar risg, ac felly maent yn ymwneud â'r wlad tarddiad benodol yn unig. Gall mewnfurwyr Prydain Fawr, felly, fewnfurio o wledydd eraill ar draws y byd nad yw eu cynhyrchion wedi'u nodi fel rhai 'risg uchel' a lle nad yw rheolaethau mewnfurio'n berthnasol.
27. Mae'n debygol y bydd costau ymglyfarwyddo nominal i awdurdodau lleol ac awdurdodau iechyd porthladdoedd mewn perthynas â'r diweddariadau rheolaidd. Gellir adennill costau cynnal rheolaethau swyddogol ar y ffin trwy godi ffioedd a thaliadau. Dim ond trwy Safleoedd Rheolaethau'r Ffin sydd eisoes wedi'u sefydlu ym Mhrydain Fawr y gellir mewnfurio nwyddau risg uchel. Ar hyn o bryd, nid oes unrhyw Safleoedd Rheolaethau'r Ffin yng Nghymru, felly, yn unol â'r sefyllfa bresennol, ni all y nwyddau hyn gael eu mewnfurio'n uniongyrchol i Gymru o drydydd gwledydd. Nid yw'r ASB wedi nodi unrhyw achosion o nwyddau o'r fath yn cael eu mewnfurio i Brydain Fawr drwy Gymru.